

Leopold Krohn vei sotalasaretin Kaukasian rintamalle

- Uudenmaan pataljoonan lääkäri asui Mariankadun upseerikasarmissa
- Aarni Krohn palasi kotikortteliinsa isoisanisän kotikasarmin nurkalle

Eeva Järvenpää
HELSINGIN SANOMAT

► Kirjailija **Aarni Krohnilla** on korttelin pituinen matka kodistaan Meritullinkatu 15:stä isoisanisän **Leopold Krohnin** työpaikalle Uudenmaan tarkk'ampujapataljoonan upseerikasarmiin Mariankatu 23:een.

Komeassa kivitalossa on nyt maa- ja metsätalousministeriön toimistoja.

Yksi huone on kuitenkin jätetty ennalleen. Se kertoo ajasta, jona Uudenmaan tarkk'ampujapataljoonan sotilaslääkäri, kirurgian dosentti, hovioikeudenneuvos Leopold Krohn asui kasarmissa vuosina 1881–1892.

"Olen muuttanut syntymäkortteliini takaisin. Puhveliin, Meritullinkadulle. Sen varrella isänikin asui lapsuudessaan, entisellä Konstantininkadulla, ja isoisanisäni ennen kasarmiin muuttoaan", Aarni Krohn sanoo.

Krohnin suku on lähtöisin Saksasta Rügenin saarelta, josta leipurinopissa käynyt **Abraham Krohn** (1766–1827) lähti etsimään onneaan Pietarista.

Abraham menestyi, hänestä

Leopold August Krohn
(1837–1892)

KERTOMUKSIA KESKUSTAN KORTTELEISTA

Sarjassa kerrotaan Helsingin keskustan kortteleista, joille vuodesta 1820 alkaen annettiin eläimen tai kasvin nimi.

Sarja etenee viikoittain korttelista toiseen.

Osa 18

Kortteli 18: Karhu

ja sitten lääkäriksi keisarillisessa Aleksanterin yliopistossa Helsingissä. Hän työskenteli apulaislääkärinä Kirurgisessa sairaalassa. Vuonna 1868 hänet nimitettiin yliopiston kirurgian dosentiksi.

Hän sai kokemusta lääkärin työstä taistelulentäällä Preussin ja Ranskan välisessä sodassa.

Kun Venäjän ja Turkin välille syttyi sota 1877, Venäjällä ja Suomessa syntyi kansanliike haavoittuneiden sotilaiden auttamiseksi. Kansanliikkeestä sai samana vuonna alkunsa Suomen Punainen Risti.

Leopold Krohn sai tehtäväkseen varustaa sotalasaretin rintamalle.

Suomalainen sotasairaala lähetettiin Kaukasian rintamalle. Tbilisiin se saapui heinäkuussa 1877. Kenttäsairaalassa saivat hoitoa sekä punatautipotilaat että taisteluissa haavoittuneet. Hoito oli tehokasta sillä 67 haavoittuneesta sotilaasta vain kaksi kuoli.

Leopold Krohn sai palveluksistaan Wladimirin ristin. Turkin sodan päätyttyä Krohnin kokemusta käytettiin hyväksi Punaisen Ristin toiminnan kehittämisessä.

Leopold Krohnin sotilaslääkärin ura jatkui kotimaassa 1881, kun Suomeen perustettiin oma kansallinen sotaväki. Helsinki sai Uudenmaan tarkk'ampujapataljoonan, jonka lääkäriksi Krohn pestattiin. Siinä työssä hän toimi kuolemaansa asti.

Pataljoonalle rakennettiin kasarmiit Liisankadun päähän

saksasta Rügenin saarelta, josta leipurinopissa käynyt **Abraham Krohn** (1766–1827) lähti etsimään onneaan Pietarista.

Abraham menestyi, hänestä tuli **Katariina Suuren** hovileipuri, johon Venäjän keisarinna mielistyi. Palkinnoksi palveluistaan Abraham sai kymmenentuhatta kultaruplaa ja tontin Nevan rannalta, läheltä Aleksanteri Nevskin luostaria. Tontille Abraham perusti olutpanimon.

Abraham Krohn vaurastui ja hänen seitsemän poikaansa saivat hyvän koulutuksen.

Pojista keskimmäinen, **Leopold Wilhelm Krohn** (1806–1890) meni naimisiin varakkaan pietarilaisen porvarin tyttären **Julia Dannenbergin** kanssa.

Naimakaupassa Leopold sai haltuunsa Kiiskilän kartanon Viipurin lähistöllä, ja perhe muutti Suomeen.

Viipurissa perheeseen syntyi kaksi poikaa, **Julius** (1835–1888) ja **Leopold** (1837–1892). Heistä on lähtöisin Krohnin suomalainen kulttuurisuku.

Julius oli äitinsä tavoin suomenmielinen. Hänestä tuli suomen kielen ja kirjallisuuden professori, runoilija ja kirjailija Suonio. Hänen kahdesta pojastaan tuli professoreita ja kol-

marja etenee viikoittain korttelista toiseen.

Osa 18

Kortteli 18: Karhu

mesta tyttärestä kirjailijoita. Kuuluisin heistä oli **Aino Kallas**.

Kävelemme Maneesikatua alas oikealle. Liisanpuistikon kulmassa on Maneesikatu 2a.

”Tässä talossa synnyin. Asuimme täällä kun talvisota syttyi 30. marraskuuta 1939. Olin silloin Kulmakoulun kolmannella luokalla. Juoksimme ulos, kun ilmahälytys alkoi. Liisanpuistikkoon oli kaivettu sirpalesuojia, joiden käytävät risteilivät entisten puistokäytävien paikalla”, Aarni Krohn kertoo.

Leopold August valmistui ensin filosofian kandidaatiksi

kämpäpataljoonassa, jonka lääkäriksi Krohn pestattiin. Siinä työssä hän toimi kuolemaansa asti.

Pataljoonalle rakennettiin kasarmit Liisankadun päähän Pohjoisrantaan. Upseerit saivat oman kasarminsa Mariankadulle Karhun kortteliin.

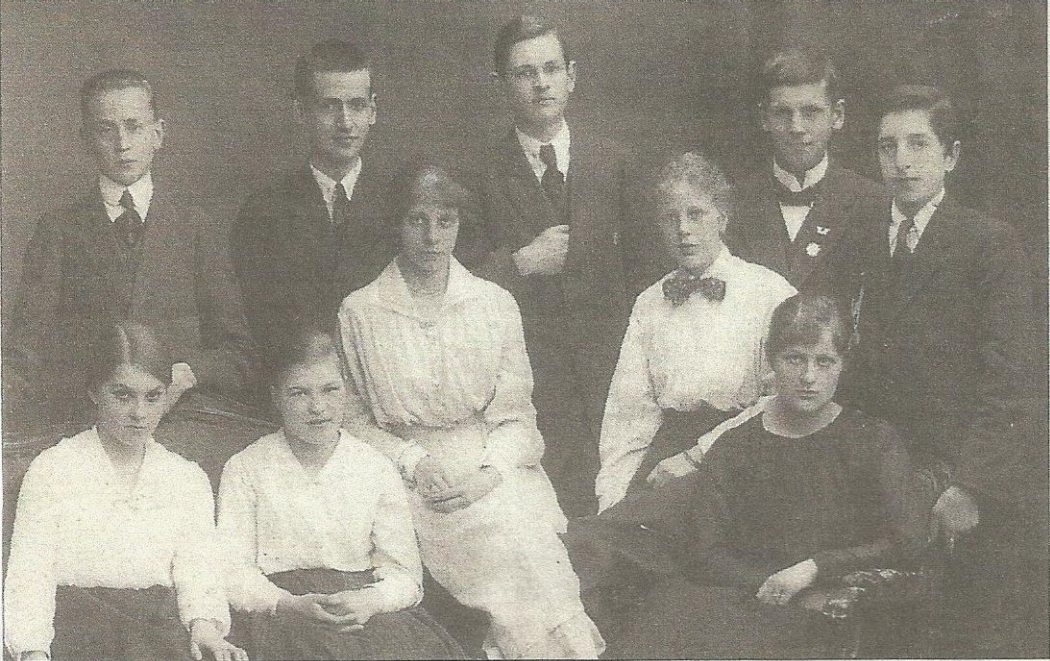
Krohn oli lukuisilla ulkomaanmatkoillaan saanut sotilaslääkärikokemusta. Hänen ohjeidensa mukaan kasarmien saniteettiloihin kiinnitettiin erityistä huomiota.

Krohnia pidetäänkin Suomen modernin sotilaslääketieteen uranuurtajana.

”Talvisodan jälkeen muutimme Siltavuorenkatu 12:een. Kadun nimi muutettiin myöhemmin Kirjatyöntekijäinkaduksi. Kävin sieltä kouluni loppuun”, Aarni Krohn kertoo.

Leopoldin pojasta **Leo Krohnista** (1871–1948) tuli insinööri ja hänen pojistaan kirjailijoita, taiteilijoita ja professoreita. Vanhin heistä oli Turun yliopiston yleisen kirjallisuustieteen professori **Eino Krohn** (1902–1987), Aarni Krohnin isä.

”Muutin pois Kruununhaasta 28 vuodeksi, mutta palasin vuonna 1979. Ensinnäkin oli parasta kun näin ikkunastani pihojen

Aarni Krohnin isä Eino Krohn (takarivissä toinen oik.) lukion ensimmäisen luokan luokkakuvassa vuonna 1918. Vasemmalla hänen luokkatoverinsa Olavi Paavolainen.